

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Europaudvalget
til udenrigsministeren af 26.
september 2016. Spørgsmål
nr. 15 ad KOM (2016) 0470.

Spørgsmål 15:

Kan ministeren bekræfte, at hvis en kommune lovligt producerer ydelser, som også leveres af den private sektor, kan kommunen på nuværende tidspunkt uden bemyndigelse fra lovgivningsmagten (jf. kommunalfuldmagten) afsætte biprodukter og marginalprodukter til den private sektor til markedspriser i konkurrence med denne sektors egne virksomheder? I bekræftende fald, kan ministeren oplyse, om denne praksis også vil være mulig efter CETA's ikrafttrædelse?

Svar:

For så vidt angår første del af spørgsmålet oplyser social- og indenrigsministeren:

”Kommuner kan efter de uskrevne kommunalretlige regler om kommuners opgavevaretagelse (de såkaldte kommunalfuldmagtsregler) under visse betingelser varetage opgaver, som ikke er reguleret i den skrevne lovgivning. Kommunalfuldmagtsreglerne finder alene anvendelse i tilfælde, hvor den skrevne lovgivning ikke regulerer – dvs. enten hjemler eller udelukker – kommunernes mulighed for at påtage sig opgaver.

Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiell virksomhed.

Udgangspunktet om, at kommuner ikke må drive erhvervsvirksomhed uden lovhjemmel fraviges for så vidt angår produktion til eget brug. Det antages således, at kommuner har en almindelig adgang til at forsyne sig selv med varer og tjenesteydelser i det omfang, kommunen finder, at den herved bedst kan varetage sin forpligtelse til at udnytte de kommunale ressourcer forsvarligt. Det er en forudsætning, at kommunens formål med selv at producere de pågældende varer eller tjenesteydelser er at varetage opgaver, som kommuner lovligt kan varetage.

Kommuner kan endvidere ud fra værdispildsbetragtninger på visse betingelser, herunder at det sker på markedsmæssige vilkår, lovligt afsætte eventuelle biprodukter fra kommunal virksomhed. Kommunen må som udgangspunkt ikke foretage bearbejdning af det kommunale biprodukt med henblik på afhændelsen. Hvis det ikke er muligt at afhænde det omhandlede biprodukt, uden at der er sket en vis bearbejdning, f.eks. tilpasning til købers særlige behov, vil

der i et vist omfang kunne ske en sådan bearbejdning, men udgiften hertil skal stå i et rimeligt forhold til den forventede indtægt. Det er tillige en betingelse, at bearbejdningen ikke har et sådant omfang, at den antager karakter af en ny selvstændig produktion. Ved bedømmelsen af, om de nævnte betingelser er opfyldt, vil hensynet til at undgå, at det private erhvervsliv påføres konkurrence af kommuner, indgå med betydelig vægt. Det er endelig en betingelse, at kommunen ikke i forbindelse med salg påtager sig en uacceptabel risiko, samt at sådanne biprodukter sælges til markedspris.

Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt ovennævnte betingelser for salg af biproduktion er opfyldt, og der gælder således ikke en generel og ubetinget adgang for kommuner til at sælge biprodukter.”

For så vidt angår anden del af spørgsmålet oplyser erhvervs- og vækstministeren:

”Kommissionen anfører i deres forslag til rådsbeslutning om CETA, at »ligesom i alle andre handelsaftaler beskytter EU fuldt ud offentlige tjenesteydelser i CETA. EU’s medlemsstater vil være i stand til at drive offentlige monopoler for en bestemt tjenesteydelse, hvis de ønsker det. CETA vil ikke tvinge eller tilskynde regeringerne til at privatisere og deregulere offentlige tjenester som fx vandforsyning, sundhed, sociale ydelser eller uddannelse. EU’s medlemsstater vil fortsat kunne beslutte, hvilke tjenesteydelser de vil bevare som henholdsvis universelle og offentlige, og give subsidier til dem, hvis de ønsker det. Desuden vil intet i CETA afholde en regering i EU fra at omgøre en selvstændig beslutning, som den måtte have truffet om at privatisere disse sektorer, på et hvilket som helst tidspunkt i fremtiden.«

Det fremgår desuden, at offentlige forsyningsvirksomheder på statsligt, regionalt og kommunalt niveau kan være omfattet af monopol og have eksklusive rettigheder i forhold til private virksomheder. Kommissionen fremfører dermed, at en ikrafttrædelse af CETA ikke vil ændre ved eksisterende praksis.”